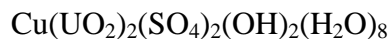

Johannit

W. Haidinger (1830)

Johannit byl poprvé nalezen v Jáchymově roku 1819 při obnově staré chodby na žíle Geister Dolu Eliáš. Vzorokly obohataly sbírku aktuára Horního úřadu v Jáchymově F. Pešky. Jeden vzorek obdržel od F. Pešky John, který ho v roce 1828 popsal jako nový minerál pod názvem „Uranvitriol“, přestože pouze kvalitativně stanovil SO_3 a uran. Ostatní Peškovy johannity zakoupil Kašpar Sternberg pro Muzeum království Českého (dnes Národní muzeum). Haidinger si tento minerál prohlédl teprve na jaře roku 1826 při návštěvě Jáchymova. Vzorokly pro výzkum získal roku 1829 z Muzea království Českého. V roce 1830 dal Haidinger tomuto minerálu název johannit na počest rakouského arcivévody, bratra tehdejšího rakouského císaře Františka II., a zakladatele štyrského muzea v Gratzu – Johanna Baptisty Josefa Fabiana Sebastiana.

Další nález johannitu se uskutečnil až v letech 1850 a 1851 rovněž na Dole Eliáš, a to jednak při znovuotevření staré chodby na žíle Fluther (Fluder) horizontu štoly Barbora, jednak na žíle Fiedler.

Až do roku 1927 nebyl johannit v Jáchymově znovu nalezen. Několik nálezů bylo učiněno až v 70., 80. a 90. letech 20. století ve stařinách Eliáše (spolu s novým minerálem pseudojohannitem), a zejména na žíle Evangelista Dolu Svornost.

Johannit tvoří drobné tence sloupcovité krystalky, které se někdy růžicovitě seskupují. Jejich barva je zářící, světle jablečně až smaragdově zelená, krystalky jsou křehké, průsvitné až průhledné, silně skelně lesklé. Časté jsou i kulovité agregáty, složené z droboučkových krystalků. Vyskytuje se na rozvětralých kusech žiloviny se smolincem, pyritem, chalkopyritem či bornitem a v bezprostředním okolí, nejčastěji v doprovodu sádrovce, uranopilitu a minerálů ze skupiny zippeitu, vzácně i chalkantitu (modré skalice). Ve vodě se pomalu rozpouští, v ultrafialovém světle nezáří.

arcivévoda Johann
(1782-1859)

johannit
(Jáchymov-Svornost, žíla Evangelista, 1977)

johannit
(Jáchymov-Svornost, žíla Evangelista, 1982)